

ПРОТОКОЛ № 4
засідання Громадської ради при Державній митній службі України
в режимі ZOOM-конференції

Час проведення: 15 листопада 2024 року, 11:00

Місце проведення: Дегтярівська, 11-Г

від Державної митної служби України:

Олег НІКОЛАЙЧУК – заступник Голови митної служби України з питань цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації

Анатолій ТИЩЕНКО - директор Департаменту по роботі з персоналом

Андрій АРТЕМЕНКО - директор Департаменту організації виконання митних формальностей,

Руслан БЕРЕЖАНСЬКИЙ - директор Департаменту бухгалтерського обліку, звітності та планово-фінансової роботи - головний бухгалтер

Олександр ЗАДОРЖНИЙ – директор Департаменту авторизації, надання адміністративних послуг та контролю

Олексій КАЛИНОВИЧ – заступник директора Департаменту боротьби з контрабандою та порушеннями митних правил

Сергій ЮЛДАШЕВ – в.о. начальника управління запобігання та виявлення корупції

Ірина ШЕВЧУК – головний державний інспектор сектору нормативної роботи управління організації митного аудиту та обліку осіб

Члени та експерти Громадської ради при Державній митній службі України:

Галина ВДОВІНА

Андрій БОГОМОЛОВ

Ірина САРГСЯН

Олена КРИЛАЧ

Віктор БЕРЕСТЕНКО

Петро СТЕЦЕНКО

Владислав М'ЯСОЄДОВ

Ольга КОЛИХАЛОВА

Іван КРИВАК

Сергій ТРУСОВ

Тетяна ОСТРІКОВА

Інші члени та експерти Громадської ради при Державній митній службі України приєдналися в режимі ZOOM-конференції

від Європейської Бізнес Асоціації

Наталя АРТЕМЧУК - менеджерка Податкового та Митного комітетів Асоціації

ПОРЯДОК ДЕННИЙ

1. Щодо особливостей реалізації Закону України «Про внесення змін до Митного кодексу України щодо встановлення особливостей проходження служби в митних органах та проведення атестації посадових осіб митних органів» від 17.09.2024 № 3977 - IX (законопроект № 6490-д) та нових викликів, які стоять перед Держмитслужбою.

2. Щодо новацій Закону України «Про внесення змін до Митного кодексу України щодо імплементації деяких положень Митного кодексу Європейського Союзу» (законопроект № 10411), зареєстрованого 22.08.2024 за № 3926-IX: перші підсумки роз'яснювальної кампанії, доцільність активізації нормотворчої роботи та проведення тематичних семінарів для бізнесу.

3. Щодо результатів роботи та поточної діяльності Комітету практичного застосування митного законодавства Громадської ради при Держмитслужбі.

4. Щодо проекту Закону України від 06.10.2023 № 10128 «Про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення законодавства з питань прикордонного контролю».

5. Щодо затвердження рішення Комітету з логістики та міжнародних перевезень та проблемних питань в частині запровадження електронного документообігу в Одеському порту.

6. Різне.

Засідання відкрила Галина ВДОВІНА, Голова Громадської ради при Держмитслужбі, яка привітала присутніх та подякувала керівництву Держмитслужби за відкритість та налагоджену комунікацію з профільною бізнес-спільнотою.

З питання 1 Порядку денного

СЛУХАЛИ:

Олега НІКОЛАЙЧУКА, який розповів про механізм практичної реалізації Закону України від 17.09.2024 № 3977 «Про внесення змін до Митного кодексу України щодо встановлення особливостей проходження служби в митних органах та проведення атестації посадових осіб митних органів» (далі – ЗУ № 3977) та опрацювання Держмитслужбою підзаконних актів щодо категорій та посад, митних компетенцій тощо.

ВИСТУПИЛИ:

Анатолій ТИЩЕНКО повідомив, що на виконання ЗУ № 3977 Держмитслужбою розроблено План заходів із зазначенням чітких строків виконання.

Повідомив, що підготовлено новий Типовий проект контракту, який після відповідних погоджень буде надіслано до Кабміну.

Детально зупинився на ключовому аспекті ЗУ № 3977 – оплаті праці посадових осіб митниці, яка буде здійснюватися з урахуванням шести груп митних компетенцій, зауваживши, що рамки митних компетенцій базуються на європейській моделі.

Розповів про розробку відповідного каталогу та алгоритму класифікації посад та оплати праці по групах митних компетенцій.

Окремо зупинився на кількох програмних продуктах, які напрацьовуються з «нуля», зокрема «Ротація», що базується на європейському досвіді та досвіді Державної прикордонної служби України, та «Атестація», в основі якої лежить рівень митних компетенцій, а також добросесність та моніторинг способу життя.

Акцентував увагу, що наразі Держмитслужбою на базі Одеської, Вінницької, Дніпровської та Тернопільської митниць реалізується пілотний проект, який має на меті напрацювання ключових чинників та їх тестування задля визначення технічного та базового оцінювання рівня митних компетенцій, розробки типових профілів посад, визначення рівня компетенцій, якими мають володіти відповідні посади, та напрацювання ключових інструментів, що будуть закладатися в оцінювання.

Розповів про етапи атестації посадових осіб митниці та їх особливості, зокрема щодо обов'язкового підготовчого етапу; диференційованого підходу при тестуванні знання митного законодавства в залежності від виконання безпосередніх функціональних обов'язків; щодо тестування на знання рівня митних компетенцій, складність якого буде залежати від рівня компетенцій (першого, другого чи базового); анкетування та самооцінки управлінських та поведінкових компетенцій.

Акцентував увагу на докорінній зміні філософії роботи з персоналом, яка полягає не в контролі, та тестуванні заради тестування, а в тому, що митник під час роботи в митних органах повинен систематично підвищувати рівень професійних компетенцій.

Підкреслив, що за основу взято європейську модель компетенцій, зауваживши, що в ЄС вона не зарегульована національним законодавством, а в Україні визначена Митним кодексом України.

Повідомив, що ситуацію в частині підписання Львівською митницею Меморандуму про співпрацю з одним із закладів вищою освіти врегульовано шляхом укладення 08.11.2024 відповідного Меморандуму між вишем та Держмитслужбою.

Відмітив, що Держмитслужба активно працює над новим законодавчим актом про HR-Стратегію в митній службі, яка базується на відповідній стратегії Мінфіну.

Анонсував розробку нового проектного продукту, до опрацювання якого Держмитслужба має намір долучити студентів.

Надав інформацію про заходи Держмитслужби у напрямку практичної реалізації Закону України від 04.06.2024 № 3760 «Про застосування англійської мови в Україні».

Розповів, що Департамент по роботі з персоналом спільно з Департаментом організації виконання митних формальностей працюють над професійним

стандартом «Інспектор митниці», який буде направлено до всіх закладів вищої освіти, з якими Держмитслужбою укладено Меморандуми про співпрацю, для ознайомлення з кваліфікаційними вимогами до посадових осіб митниці.

Звернув особливу увагу присутніх на стратегічному напрямку діяльності Держмитслужби, який полягає у підвищенні статусу професії митника, ребрендингу роботодавця, демонстрації прагнення служби до змін за європейськими стандартами.

Розповів про терміни атестації, зауваживши, що всі процеси розпочнуться відразу після призначення керівника Держмитслужби.

Закликав представників Громади при Держмитслужбі долучитися до пілотного проекту з напрацювання та тестування рівня митних компетенцій, акцентуючи увагу присутніх, що розглядається питання, у який спосіб до атестаційних комісій можна буде долучати представників Громади при Держмитслужбі.

Сергій ЮЛДАШЕВ детально зупинився на кроках Держмитслужби у напрямку реалізації вимог Закону України від 17.09.2024 № 3977 «Про внесення змін до Митного кодексу України щодо встановлення особливостей проходження служби в митних органах та проведення атестації посадових осіб митних органів», в частині практичної реалізації вимог статей Митного кодексу України 572-1 щодо проведення психофізіологічного опитування із застосуванням поліграфа, 572-2 щодо проведення перевірки на добросовісність та моніторингу способу життя посадових осіб митних органів, а також 572-3 щодо Дисциплінарного комітету.

Галина ВДОВІНА запропонувала залучити в якості спостерігачів по 2 представники від Громади при Держмитслужбі до роботи в митницях, що беруть участь в пілоті.

Сергій ТРУСОВ поцікавився правомірністю дій Львівської митниці, яка підписала Меморандум про співпрацю з одним із закладів вищої освіти, а також чи планується залучення до атестаційних комісій представників ветеранської спільноти митної служби.

Запропонував надати інформацію про контактні особи, уповноважені за реалізацію виконання Меморандумів про співпрацю, підписаних Держмитслужбою із закладами вищої освіти, для подальшої комунікації та консолідації дій.

Тетяна ОСТРИКОВА поцікавилася термінами атестації та перспективами членства представників Громади при Держмитслужбі в атестаційних комісіях.

ВИРІШИЛИ:

Інформацію взяти до уваги.

З питання другого порядку денного

СЛУХАЛИ:

Галину ВДОВІНУ, яка подякувала керівництво Держмитслужби за підтримку ініціативи Громади при Держмитслужбі та проведення 13.09.2024 змістовного семінару з питань новацій Закону України від 22.08.2024 за № 3926 «Про внесення

змін до Митного кодексу України щодо імплементації деяких положень Митного кодексу Європейського Союзу» (далі – ЗУ № 3926).

Запропонувала продовжити роз'яснювальну роботу шляхом проведення циклу семінарів та визначити з боку Громради при Держмитслужбі наступних осіб відповідальними за проведення семінарів з питань:

прямого та непрямого митного представництва – Віктор БЕРЕСТЕНКО, Петро СТЕЦЕНКО;

роботи митних складів – Андрій БОГОМОЛОВ, Ганна ТЩЕНКО;

митно-брокерської діяльності – Олена КРИЛАЧ, Ілля ЗІБНИЦЬКИЙ, Людмила ГРИЩИШИН;

з практичної реалізації Антикорупційна програми – Ірина САРГСЯН, Сергій ТРУСОВ, Віктор БЕРЕСТЕНКО;

авторизації – Олександр ЛАЗАРЄВ, Ірина САРГСЯН;

оформлення митних режимів – Олександр ЛАЗАРЄВ, Ірина САРГСЯН.

Висловила пропозицію щодо доцільності проведення найближчим часом на базі Одеської митниці практичного семінару з питань режиму експортного забезпечення до операцій з експорту окремих видів товарів за переліком, визначеним постановою Кабінету Міністрів України від 29.10.2024 № 1261, запросивши регіональних представників Нацбанку України та Державної податкової адміністрації України.

ВИСТУПИЛИ:

Сергій ТРУСОВ запропонував провести спочатку установчий семінар для обговорення загальних аспектів ЗУ № 3926, на якому у тому числі визначитися з тематикою інших семінарів, а також попросив не визначати його відповідальним за проведення семінару з антикорупційних питань з причини того, що він опікується питаннями історії української митниці, ветеранської спільноти та комунікації з науковцями.

Тетяна ОСТРІКОВА запропонувала скористатися пропозицією Олександра МОСКАЛЕНКА, директора Департаменту митної політики Мінфіну, та долучитися до робочої групи з питань опрацювання пропозицій до постанови Кабінету Міністрів України від 27.09.2022 № 1092 «Деякі питання реалізації положень Митного кодексу України щодо надання авторизацій».

Галина ВДОВІНА підтримала пропозицію Тетяни ОСТРІКОВОЇ та рекомендувала залучити до робочої групи Ірину САРГСЯН, Андрія БОГОМОЛОВА та Сергія ТРУСОВА.

ВИРІШИЛИ:

1. Інформацію взяти до уваги.
2. Забезпечити організаційні заходи щодо проведення на базі Одеської митниці практичного семінару з питань режиму експортного забезпечення до операцій з експорту окремих видів товарів за переліком, визначеним постановою Кабінету Міністрів України від 29.10.2024 № 1261.

Відповідальна:
Термін виконання:

Галина ВДОВІНА
грудень 2024 року – січень 2025 року

3. Направити листа до Мінфіну щодо участі представників Громади при Держмитслужбі в робочій групі з питань опрацювання пропозицій до постанови Кабінету Міністрів України від 27.09.2022 № 1092 «Деякі питання реалізації положень Митного кодексу України щодо надання авторизацій».

Відповідальна:
Термін виконання:

Галина ВДОВІНА
листопад 2024 року

4. Забезпечити організаційні заходи щодо проведення циклу семінарів з питань новацій Закону України від 22.08.2024 за № 3926 «Про внесення змін до Митного кодексу України щодо імплементації деяких положень Митного кодексу Європейського Союзу».

Відповідальна:
Термін виконання:

Галина ВДОВІНА
I квартал 2025 року

З питання третього порядку денного

СЛУХАЛИ:

Петра СТЕЦЕНКА, який розповів про напрацювання очолюваного ним Комітету практичного застосування митного законодавства (далі – Практичний комітет) Громади при Держмитслужбі.

Повідомив, що на базі Практичного комітету була створена комісія з питань напрацювання рубрики про історію української митниці на вебсайті Держмитслужби, відмітивши її високу результативність, забезпечену завдяки наполегливості Сергія ТРУСОВА, науковців та Олега НІКОЛАЙЧУКА.

Зазначив, що наразі рубрика наповнена на належному рівні інформацією про історію митниці, є також інформація про профспілку та Спілку ветеранів митної служби України та пошкодував, що немає зовсім інформації про історію Громади при Держмитслужбі.

Зауважив, що досить результативною є робота в комісії з питань розробки професійного стандарту «Інспектор митниці», до якої залучені представники Громади при Держмитслужбі та науковці, а також подякував Андрію АРТЕМЕНКУ за підтримку, завдяки якій всі пропозиції громадськості враховано.

Детально зупинився на проведеній роботі в частині врегулювання процедури оскарження рішень митних органів.

Подякував Держмитслужбі в особі Світлани ЮХТИ за підтримку та належну комунікацію, завдяки якій було проведено засідання робочої групи за участі представників Юридичного департаменту, Департаменту організації митних формальностей та Департаменту контролю та адміністрування митних платежів.

Акцентував увагу, що питання оскарження рішень митних органів є складним та спірним настільки, що немає єдиної точки зору ні серед представників

Держмитслужби, ні серед профільної громадськості, та навів конкретні дискусійні приклади.

Повідомив, як альтернативну, думку Андрія АРТЕМЕНКА, який запропонував запровадити підзаконний акт, котрий повинен врегулювати цю процедуру більш детально.

Навів статистичні дані щодо результатів розгляду Держмитслужбою скарг на рішення про коригування митної вартості та закликав консолідувати зусилля, щоб разом визначитися з механізмом, який зробить процедуру оскарження судових рішень чіткою та зрозумілою.

Порушив проблематику застосування форм митного контролю (огляд та зважування) щодо товарів, які переміщуються внутрішнім транзитом, акцентуючи увагу на тому, що, наприклад, в пункті пропуску «Ягодин» зважування та митний огляд товарів, які слідують до митниць призначення, не призначається.

На прикладі поточних ситуацій в Одеському порту, розповів, що після митного огляду та зважування в пункті пропуску аналогічні форми контролю проводяться і в митниці призначення, що призводить до додаткових витрат, псування товарного вигляду та крадіжок вантажів.

Відмітив безрезультативність форм митного контролю та їх призначення в ручному режимі.

Повідомив, що на найближчому засіданні Практичного комітету буде опрацьовуватися діючий алгоритм розгляду скарг та закликав звертатися з інформацією щодо проблемних питань та писати скарги, які допоможуть опрацювати новий ефективний алгоритм розгляду скарг в Держмитслужбі.

ВИСТУПИЛИ:

Андрій АРТЕМЕНКО зазначив, що до війни та блокади портів Великої Одеси митних оглядів було не більше 3-6%, а зважувань – 10-20%.

Акцентував увагу, що форми митного контролю і в пункті пропуску, і в митниці призначення призначаються через те, що наразі немає електронного Журналу морського пункту пропуску.

Розповів, що Департамент організації виконання митних формальностей в тісній співпраці з Департаментом з питань цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації плідно працює над створенням такого Журналу, який вирішить проблему дублювання форм митного контролю.

Ілля ЗІБНИЦЬКИЙ доповнив інформацію Петра СТЕЦЕНКА щодо проблемних питань, які виникають під час здійснення митних формальностей в зоні діяльності Одеської митниці, повідомивши про аналогічну ситуацію, яка мала місце в пункті пропуску «Орлівка».

Галина ВДОВІНА наголосила на необхідності завчасного направлення інформації щодо проблемних питань, що забезпечить їх конструктивне обговорення на засіданні Громради при Держмитслужбі.

Запропонувала озвучені проблематичні питання щодо форм митного контролю в зоні діяльності Одеської митниці порушити на зустрічі керівництва Одеської митниці з бізнесом, яка відбудеться в режимі ZOOM-конференції 21.11.2024.

Олег НІКОЛАЙЧУК розповів про заходи Держмитслужби у напряму удосконалення процедури розгляду скарг та створення Контакт-центру для їх опрацювання.

ВИРІШИЛИ:

Інформацію взяти до уваги.

3 питання четвертого порядку денного

СЛУХАЛИ:

Віктора БЕРЕСТЕНКА з інформацією про негативні наслідки для ведення бізнесу, закладені в нормах проект Закону України від 06.10.2023 № 10128 «Про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення законодавства з питань прикордонного контролю», зокрема пропозицією уповноважити представників ДПСУ проводити огляди та переогляди без залучення митників.

Повідомив, що від Асоціації митних експедиторів України (АМЕУ) та Європейської Бізнес Асоціації (ЕВА) вже надіслано звернення до Верховної Ради України, Прем'єр-міністра України та Державної регуляторної служби України.

Розповів, що засіданні очолюваного ним Комітету з логістики та міжнародних перевезень Громради при Держмитслужбі (далі – Комітет з логістики) затверджено звернення до уряду та Верховної Ради України щодо непідтримки даного законопроекту, як такого, що містить потенційні ризики для ведення бізнесу та наповнення держбюджету.

ВИСТУПИЛИ:

Галина ВДОВІНА зазначила, що бізнес не підтримує цей законопроект, запропонувала взяти підготовлене звернення за основу та після доопрацювання направити до адресатів згідно рішення протоколу засідання Громради при Держмитслужби.

ВИРІШИЛИ:

1. Інформацію взяти до уваги.

2. Направити позиційне звернення щодо проекту Закону України від 06.10.2023 № 10128 «Про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення законодавства з питань прикордонного контролю» до Верховної Ради України, Прем'єр-міністра України та Державної регуляторної служби України.

Відповідальна:

Галина ВДОВІНА

Термін виконання:

листопад 2024 року

З питання п'ятого порядку денного

ВИСТУПИЛИ:

Віктор БЕРЕСТЕНКО з інформацією щодо проблем при здійсненні митних формальностей через призначення форм митного контролю в зоні діяльності Одеської митниці.

Розповів, що під час зустрічі, яка проходила 31.10.2024 в Одеській ОВА з митними та податковими органами на платформі «Діалог влади та бізнесу», реалізованій за дорученням Президента України, порушувалися гострі питання призначення форм митного контролю в зоні діяльності Одеської митниці та вимагання хабарів в пунктах пропуску «Рені» та «Паланка».

Відмітив оперативну реакцію керівника митниці Андрія КОЛІВБА на надану інформацію.

Акцентував увагу на актуальності запровадження документообігу в Одеському порту, зауваживши, що певна робота Держмитслужбою проведена, а з боку Одеської митниці заходів не вжито.

Розповів про протокольну робочу нараду з АМПУ щодо координації дій задля оперативного запуску електронного документообігу.

Наголосив, що під час засідання Комітету з логістики представник Одеської митниці повідомив, що жодного розпорядчого документу на рівні Держмитслужби та Одеської митниці немає.

Висловив думку, що інспекторський склад, який бере участь в експерименті по тестуванню програмного продукту ДП «Контейнерний термінал «Одеса» (далі – КТО), саботує його проведення та закликав директора Департаменту організації митних формальностей Андрія АРТЕМЕНКА звернути особливу увагу на порушену проблему, надати відповідні доручення Одеській митниці та визначити відповідальних осіб на рівні Держмитслужби та Одеської митниці.

Нагадав, що під час виїзного засідання Громради при Держмитслужбі на базі Одеської митниці, основним питанням якого було відновлення контейнерних перевезень в портах Великої Одеси, програмний продукт КТО було прийнято за основу.

Зауважив, що ІТ-продукт, який працює на базі КТО, потребує синхронізації з митницею та належного тестування, щоб усунути можливі недоліки.

ВИСТУПИЛИ:

Андрій АРТЕМЕНКО підкреслив, що під час виїзного засідання представники КТО запевняли, що ІТ-продукт повністю готовий до програмної експлуатації, а на практиці виявилось, що є потреба у доопрацюванні.

ВИРІШИЛИ:

Інформацію взяти до уваги

З питання шостого порядку денного

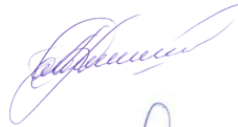
ВИСТУПИЛИ:

Владислав М'ЯСОЄДОВ, який на попередньому засіданні Громади при Держмитслужбі запропонував бажаним пройти навчальні курси зі стрільби із складанням іспиту та отриманням відповідного посвідчення, розповів про перші результати посадових осіб митної служби, які пройшли навчання, відмітив їх високий потенціал та запропонував розглянути пропозицію щодо створення в Держмитслужбі команди по стрільбі з 6 чоловік.

ВИРІШИЛИ:

Інформацію взяти до уваги.

Головуюча

Галина ВДОВІНА

Секретар

Олена КРИЛАЧ